श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्
सत्रान्तपरीक्षा - मार्च/एप्रिल - २०२०

कक्षा-शास्त्री-३	**प्रश्नपत्रम् – ७**	**गुणाः – ७०**
विषयः – वास्तुशास्त्रम्	**सत्रम्- ६ (षष्ठम्)**	**समयः- ०८:०० तः ११:००**
दिनाङ्कः – ०३/०४/२०२०	**सन्दर्भग्रन्थः – वास्तुमञ्जरी**	

प्रथमान्वितिः (Unit 1) गुणाः

प्रश्नः १ अधोलिखितेषु कयोश्चित् द्वयोः व्याख्या कार्या १०

१ प्रासादस्य समुत्सेध्वे एकविंशतिभाजिते।
पञ्चादिनवभागान्ते पञ्चधापीठमुच्छ्रये।।

२ द्वारोच्छ्रायार्द्ध विस्तीर्णं षोडशांशाधिकं हि वा।
शाखास्त्वङ्गसमा एक-त्रिपञ्चाद्वि-नवांशके।।

३ खुरकेन समोत्सेध स्वत्रार्धांशस्तु चान्द्रिका।
मण्डपेषु समस्तेषु पीठान्ते रङ्गभूमिका।।

प्रश्नः २ अधोलिखितयोरेकतरस्योपरि निबन्धं लिखत। १०

१ गर्भगृहस्वरूपम्।

२ शिखरविधानम्

द्वितीयान्वितिः (Unit 2)

प्रश्नः ३ अधोलिखितेषु कयोश्चित् द्वयोः व्याख्या कार्या १०

१ तृतीयांशेन गर्भंस्यात् प्रासादे प्रतिमोत्तमा।
मध्यमास्वदशांशोना पञ्चांशोना कनियसी।।

२ प्रतिष्ठा चोत्तरा-मूलं-आर्द्रायां च पुनर्वसौ।
पुष्ये-हस्ते-मृगे-स्वातौ-रोहिण्यां-श्रुति-मैत्रभे।।

३ रुद्राङ्गुलादितो नंदहस्तान्तार्चा सुरालये।
चतुष्क्यादौ महार्चादिकराव्यं च युगावधि।।

प्रश्नः ४ अधोलिखितयोः कस्यचिदेकस्योपरि निबन्धं लिखत। १०

१ कुण्डमानम्।

२ छाद्यपट्टपेटकमन्त्रवारणम्।

तृतीयान्वितिः (Unit 3)

प्रश्नः ५ अधोलिखितेषु कयोश्चित् द्वयोः व्याख्या कार्या। १०

१ त्रिनेत्रोभैरवः श्यामो नग्नः शूलकपालवान्।
नागभूषश्चतुर्हस्तपर्शुपहागसंयुतम्।।

२ शिवोयुवा वृषारुढो नागनिर्मितभूषणः।
व्याघ्राजिनंबरस्त्र्यक्ष चंद्राङ्किकतजटाधरः।।

३ विष्णुः पिताम्बरश्यामपीठस्थो साम्बुजासनम्।
वर-शङ्ख- चक्र- साऽभयहस्तसुभूषणम्।।

प्रश्नः ६ अधोलिखितयोः कस्यचिदेकस्योपरि निबन्धं लिखत। १०

१ त्याज्यशिलालक्षणम्।

२ ग्रहमूर्तयः

प्रश्नः ७ अधोलिखितेषु केषाञ्चित् दशप्रश्नानामुत्तरं लिखत। १०

१ गणेशपञ्चायतनमन्दिरे मध्यभागे कस्य देवस्य स्थापनं भवति?

२ विष्णोः पञ्चायतनमन्दिरे मध्यभागे कस्याः देवतायाः स्थापनं प्रशस्तं भवति।

३ त्रिपुरुषप्रासादे मध्यभागे कस्य देवस्य स्थापनं भवति?

४ प्रासादे ध्वजादण्डः कुत्र भवति?

५ केसर्यादि कति प्रसादाः भवन्ति।

६ केसरीप्रासादे कति श्रृङ्गाः भवन्ति?

७ मेरुप्रासादे कति श्रृङ्गाः भवन्ति।

८ सर्वतोभद्रप्रासादे कति श्रृङ्गाः भवन्ति?

९ बलाणकः कति प्रकारकाः

१० रिक्तातिथिनां नामानि लिखत।

११ शुभाऽशुभग्रहाणां नामानि लिखत

१२ कुजः इति कस्य ग्रहस्य नाम अस्ति।

१३ विधुः इति कस्य ग्रहस्य नाम अस्ति।

१४ ध्रुवसंज्ञकनक्षत्राणां नामानि लिखत।

१५ वास्तुशास्त्रस्य कति प्रवर्तकाः सन्ति।

****